

Lad os faa sætte en bestemt Grænse, ud over hvilken man ikke kan gaa! Saa er da Risikoen ikke saa stor! Jeg synes, det er et mærkeligt Standpunkt, man har haft tidligere, at Statsgaranti for 100 Millioner Kr. ikke vilde nytte noget, naar man dog samtidig kommer med den Paastand, at naar man har faaet disse 100 Millioner Kr. Statsgaranti, saa vil Kravet rejse sig om Statsgaranti for andre 100 Millioner og maatte senere for meget mere. Der ligger dog deri et Bevis for Rigtigheden af det Standpunkt, at saa vil Garantien for de 100 Millioner Kr. gøre Gavn og disse ville blive benyttede. Hvis Forslaget ikke gik i rette Retning, behøvede man jo ikke at være Frygt for, at der senere skulde blive stillet Krav i lignende Rening. Men for at ikke Statskassen skulde være bange for at slutte sig dertil, kunde man jo begrænse Garantien til 100 Millioner Kr., hvad ogsaa har været fremhævet tit og ofte. Jeg kan altsaa ikke andet end anbefale dette Lovforslag og anmode den høje Regering om at tage Hensyn til det enten paa den ene eller anden Maade, maaste ved selv at fremkomme med Forslag, som gaar i samme Retning, for at afhjælpe de Mangler og Brøst, som for Tiden ere til Stede, og for at lette det Tryk, som det danske Landbrug arbejder under.

Ordføreren for Forslagsstillerne

(Alberti): Den ærede Ministers Stilling til Sagen kom mig ikke ganske uventet. Jeg havde jo nok tænkt mig, at der var en Mulighed for, at Ministeren vilde stille sig netop paa den Maade dertil, skønt Forslaget, som det foreligger her, er væsentlig anderledes og, efter hvad det forekommer mig, maatte være væsentlig mere tilfaldende for Regeringen end det Forslag, vi behandlede i Jor. Den ærede Ministers Hovedindvending og eneste Indvending er jo Statsgarantien, og dette, at man efter hans Mening ikke vil kunne blive staaende ved de 100 Mill. Jeg kan i og for sig ikke se, hvorfor man ikke skulde kunne blive staaende ved de 100 Mill., men i alt Fald er det et Spørgsmaal, der slet ikke ligger for nu. Det er et Spørgsmaal, som det er tidsnok at tage Stilling til, naar en Gang i Tiden Kravet om at komme højere op maatte blive rejst. Naar den Tid kommer — efter det foreliggende Forslag vil det vel være 10 Aar omtrent, inden de 100 Mill. ere opbrugte — saa sidder her et andet Folketing og ovenpaa et andet Landssting — der har været fuldt Landsstingsvalg inden den Tid — og det er jo ogsaa muligt, at der til den Tid sidder en anden Regering — det er i alt Fald tænkeligt. Det forekommer

mig, at det for alle Parters Vedkommende maatte være det ene rigtige at overlade Spørgsmaalet, om man skal gaa videre eller ikke, til den Lovgivningsmagt, der sidder, naar den Tid kommer, og overlade til den Afgørelsen af, om det efter de da foreliggende Forhold er nødvendigt og forsvareligt at gaa videre. Naar man paa den Maade vilde frygte for Konsekvenserne i en Sag, som Lovgivningsmagten har fuldstændig fri Hænder i, vilde man virkelig aldrig kunne komme til at begynde paa noget. Det vilde altid kunne siges: Begynder man paa dette, ved man ikke, hvor det ender, der vil kunne komme Krav frem, som vi ville være for svage til at staa imod! Jeg tror ikke, at den nuværende Regering og det nuværende Landssting ville være for svage til at kunne staa imod Krav om en Forøgelse af Garantien. Hvorledes det vil stille sig i Fremtiden, er noget, man ikke kan vide, men jeg føler mig forvisset om, at Garantien kun vilde blive udvidet, naar den Lovgivningsmagt, der til den Tid sad, fandt det nødvendigt og forsvareligt at gøre det. Men, som jeg sagde for, det Spørgsmaal vil ganske sikkert ikke komme til at foreligge. Naar Forholdet er det, at vi her i Landet — ja Tallet kan ikke vides nøjagtigt — have paa første Prioritet i Landejendomme anbragt, lad mig sige, 1000 Mill. Kr., og der altsaa nu heri er en Kapital anbragt, som svarer til det Pant, der kan gives, og vi saa i Løbet af forholdsvis kort Tid saa herind fra Udlandet 100 Mill. Kr., som søge den samme Anbringelse, saa er Forholdet jo det, at der er 1,100 Mill. Kr. Kapital eller nær op dertil — thi noget af Kapitalen vil nok søge mindre sikker Anbringelse — der skulle strides om at faa Plads, hvor der kun er Plads til 1,000 Mill., og saa kan det virkelig ikke blive andet, end at denne Konkurrence maa medføre, at Rente-foden gaar ganske alvorlig ned. Jeg tror ikke, at man i mindste Maade behøver at være sangvinsk eller se særlig lyst paa Forholdene for at kunne se dette; det forekommer mig at være et ganske klart og simpelt Regneskifte. Saa sagde den ærede Minister, at ved saaledes at give Statsgaranti til en enkelt Kreditforening, afslukke vi Udgangen for andre Kreditforeninger til at give Ublaar i Fremtiden. Dertil vil jeg først og fremmest sige, at vi sidde egentlig ikke her for at varetage de bestaaende Kreditforeningers Interesser; vi sidde her for at varetage hele Landets, Samfundets Interesser. Hvis vi mene, at vi ved Oprettelsen af en Kreditforening som denne kunne gavne Landbruget i det hele, saa forekommer det mig, at det gode, som derved kunde naas, vilde være saa